

 Waarnemen
en overdenken

Ik stond er bij en ik keek er naar

Ontdekken dat barmhartigheid een keuze is

Lees met elkaar het verhaal van de Barmhartige Samaritaan uit de Bijbel (Lucas 10:25-37) of het verhaal bij 9 - 12 jaar (oriëntatie)

Probeer samen de volgende vraag te beantwoorden:

- Waarom is de man die medelijden heeft getoond, de Samaritaan, de naaste?
(richting: Je ben iemands naaste als jij je als naaste gedraagt)

Bekijk het volgende youtube filmpje: <http://www.youtube.com/watch?v=SGPjUyVtTQw>

In het filmpje is te zien hoe een man twee keer onwel wordt op straat. De eerste keer is hij gekleed in slonzige kleren, de tweede keer in een net pak. De man in pak wordt door omstanders geholpen, de man in de slonzige kleding niet.

- Wat zou jij doen?
De man met slonzige kleding helpen en/of de man in pak?
Waarom wel of waarom niet?
- Wat vind je van de mensen die wel/niet helpen?
- Heb je wel eens gehoord van het 'bystander' of omstander effect?
- Als je denkt aan het verhaal van de Barmhartige Samaritaan en het youtube filmpje. Welke verklaring geeft het bystander/omstander effect voor het gedrag van de Leviet, priester, Samaritaan en omstanders uit het filmpje?
- Waarom helpt de Samaritaan de gewonde man en de Leviet en de priester niet?
- Waarom wordt de man in pak wel geholpen en de man in slonzige kleding niet?
- Wie is de naaste van de man in pak in het filmpje? Waarom?
- Wie is de naaste van de man in slonzige kleren? Waarom?
- Wie bepaalt dat de man uit het filmpje en de gewonde man uit het verhaal geholpen worden?
- Wat zegt dit over barmhartigheid?

Met de parabel uit het verhaal van de Barmhartige Samaritaan wordt verteld dat telt wat iemand doet, niet wie iemand is. Jouw naaste is hij die zich als naaste gedraagt. Jij bent naaste als jij je zo gedraagt. Het is een keuze om je als naaste te gedragen, om barmhartig te zijn naar anderen.

.....

Probeer een koppeling te maken met het dagelijks leven. Denk bijvoorbeeld aan een situatie op school waarbij iemand het moest ontgelden vanwege die rare bril/beugel/broek/trui/schoenen/ te grote rugtas/te kleine rugtas/ rugtas van een afwijkend merk/ etc.

Vragen die kunnen helpen zijn:

- Ben je wel eens getuige geweest van pesterijen bijvoorbeeld op school?
- Wat gebeurde er in deze situatie en wat deed jij toen?
- Wat zou een barmhartige reactie zijn in een situatie waarin iemand gepest wordt?
- Is het moeilijk in zo'n situatie om barmhartig te reageren? Waarom wel/niet?
- Zijn jouw klasgenootjes jouw naasten? Waarom wel/niet?
- Kan je er voor kiezen om barmhartig te zijn en hoe doe je dat dan?
- Waarom wil jij barmhartig zijn? (en wanneer niet?)

Voor de verzorgers:

Achtergrond informatie over het bystander/omstander effect.

Er is sprake van het bystander effect wanneer er in noodsituaties omstanders zijn die toekijken en niet helpen. De theorie is: Hoe groter de groep omstanders, hoe kleiner de kans dat iemand ingrijpt.

Er zijn verschillende factoren waarom mensen niet ingrijpen. Een is de sociale invloed van de groep waarin de persoon zich bevindt. Als anderen niet helpen reageert deze persoon ook niet. Een ander factor is de verbondenheid die de persoon zich met de hulpbehoevende voelt. Als de omstander zich verbonden voelt met de hulpbehoevende (zich hiermee kan identificeren, deze persoon als gelijkwaardige ziet) is de kans dat hij/zij hulp biedt groter. Als de hulpbehoevende een bekende van hem/haar is, is de kans dat hij/zij actie onderneemt zelfs groot.